

Avbrytande av upphandling

Tema: Juridik den 2 mars 2017

AG ADVOKAT

Lite statistik

- En av tio upphandlingar år 2015 avbröts (1 817 st)
- Andelen upphandlingar som avbryts har dubblerats sedan år 2009
- Vanligast att upphandlingar av hotell-restaurang- och detaljhandels-tjänster avbryts (19 % år 2015)
- Inga nyheter i de nya lagarna

Den rättsliga regleringen – eller avsaknaden av den

- Det saknas lagreglering av under vilka förutsättningar en pågående upphandling får avbrytas – förutsättningarna har utvecklats i praxis
- En pågående upphandling får avbrytas under förutsättning
 - att det finns ett sakligt godtagbart skäl och
 - att de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna upprätthålls
- Förutsättningarna för att avbryta upphandlingen behöver inte anges i upphandlingsdokumenten

AG

A low-angle photograph of a construction site at sunset. In the foreground, a Volvo excavator arm is visible on the left, and a yellow JLG boom lift extends across the upper half of the frame. The background features a tall, cylindrical tower under construction, with a church spire visible in the distance. The sun is low on the horizon, creating a bright glow and long shadows. A dark grey banner with white text is centered over the image.

Sakligt godtagbara skäl

Sakligt godtagbara skäl

Bristande konkurrens

- Om bara en anbudsgivare återstår efter kvalificeringen
- Se t.ex. EU-domstolens dom i mål C-27/98 *Fracasso* och Högsta förvaltningsdomstolens dom i målet RÅ 2008 ref. 35

AG

Sakligt godtagbara skäl

Budgeten överskrids

- UM måste visa att anbudspriserna verkligen överskrider budget
 - Budgeten måste vara realistisk
- Hur mycket dyrare än beräknat måste anbudet vara?
 - 23 procent (RÅ 2009 ref. 43)
 - 2,9 procent (Kammarrätten i Stockholm i mål nr 5317-12)

AG

Sakligt godtagbara skäl

Fel i upphandlingsdokumenten

- Fel tilldelningskriterium har valts
 - Det går p.g.a. förutsättningarna i upphandlingsdokumenten inte att anta det bästa anbudet
 - T.ex. att anbudet med lägst pris inte kommer att kunna antas i en lägst pris-upphandling (C-244/02 *HanseI*)
- Betydande eller många fel
 - Jfr fel som medför att ansökan om överprövning ska bifallas
 - Förekomma potentiella överprövningar inte ett sakligt godtagbart skäl enligt äldre länsrättsdom (Länsrätten i Stockholms län i mål nr 11969-04 E)

Sakligt godtagbara skäl

Ändrade förutsättningar/behov

- Måste förändringen vara oförutsedd?
 - Omständigheter som varit kända innan en upphandling påbörjats (i målet förtroendebrist gentemot leverantören) borde ha beaktats redan vid kvalificeringen och utgör därför inte sakligt godtagbara skäl för att avbryta en upphandling efter att tilldelningsbeslut meddelats (Kammarrätten i Stockholm i mål nr 4691-12)

AG

Sakligt godtagbara skäl

Ogiltiga anbud

- Det är inte möjligt att teckna kontrakt med en leverantör vars anbud inte längre är giltigt
- Sakligt godtagbart skäl att avbryta även om UM inte begär förlängning?
 - Ja, även när en eller flera anbudsgivare vill förlänga (Kammarrätten i Göteborg i mål nr 6132-11 och 7006-12)
 - Nej, när två anbudsgivare ville förlänga (Kammarrätten i Göteborg i mål nr 4963-09)
 - Ja, om UM har godtagbara skäl för att inte begära förlängning?
- Sakligt godtagbart att avbryta om UM begär förlängning men inte tillräckligt många vill förlänga

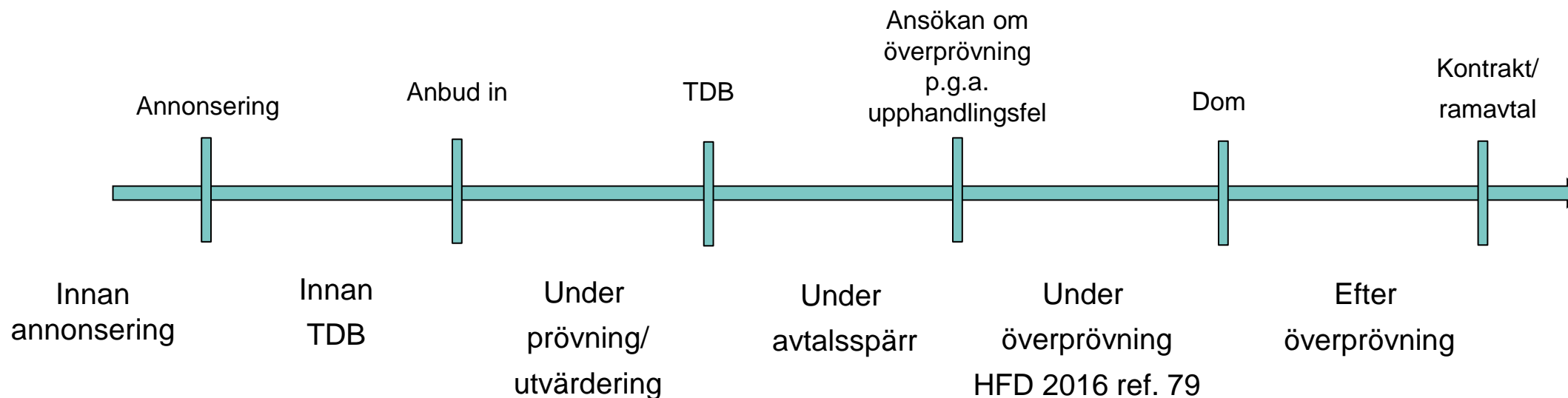
A photograph of a construction site at sunset. In the foreground, a yellow JLG lift is extended high into the sky, and a Volvo excavator is visible on the left. The background features a city skyline with a prominent spire and a building with a glass facade. The sun is low on the horizon, creating a bright glow and long shadows. A dark grey rectangular box is overlaid in the center of the image, containing white text.

Hur ska UM förfara när en upphandling avbryts?

Hur ska UM förfara när en upphandling avbryts

När under upphandlingsförfarandet får UM besluta att avbryta?

En upphandling kan avbrytas till dess att kontrakt/ramavtal har tecknats

AG

Hur ska UM förfara när en upphandling avbryts

Underrättelse om beslut

- UM ska snarast möjligt underrätta anbudssökande/ anbudsgivare om att upphandlingen avbryts och att ange skälen för beslutet (12 kap. 12 § andra stycket LOU)
- Underrättelsen medför att fristen för att ansöka om överprövning av avbrytandebeslutet börjar ticka
- Ingen underrättelse eller för intetsägande motivering → evig tidsfrist

Överprövning av ett avbrytandebeslut

Överprövning av ett avbrytandebeslut

- Ansökan om överprövning av ett avbrytandebeslut ska ha kommit in till förvaltningsrätten innan 10 dagar har gått från det att UM med elektroniskt medel skickat en underrättelse och angett skälen för beslutet (20 kap 12 § st. 1 LOU)
- 15 dagar om underrättelsen skickas på annat sätt än med elektroniskt medel (st. 2)

AG

A construction site at sunset. In the foreground, a yellow JLG lift is extended high into the sky, and a black Volvo excavator is visible. The background features a cityscape with a prominent tower and a church spire. The sun is low on the horizon, creating a bright glow. A dark grey text box is centered over the image.

**Skadestånd när en
upphandling har avbrutits**

Skadestånd när en upphandling har avbrutits

Upphandlingen avbryts efter ett upphandlingsfel

Skadestånd på grund av upphandlingsfelet

- Skadeståndansvar gentemot en anbudsgivare som lidit skada av tidigare upphandlingsfel, även när upphandlingen därefter avbrutits, om skälet till att avbryta upphandlingen varit en direkt följd av upphandlingsfelet
 - NJA 2016 s. 369: anbudens giltighetstid löpte ut efter att förvaltningsrätten förordnat om rättelse

AG

Skadestånd när en upphandling har avbrutits

Upphandlingen avbryts utan sakligt godtagbara skäl

Skadestånd p.g.a. avbrytandebeslutet

- I rättspraxis har UM inte ansetts ha skadeståndsansvar till följd av avbytandet när det funnits sakligt godtagbara skäl att avbryta (Svea Hovrätt i mål nr T 4475-12)
- E contrario: UM har skadeståndsansvar när det inte funnits sakligt godtagbara skäl?
 - Anbudsgivaren skyldig att begränsa sin skada genom att ansöka om överprövning av avbrytandebeslut
 - Avslag → ingen skada
 - Bifall → upphandlingen fortsätter och anbudsgivaren bör därför endast kunna ha rätt till ersättning för ombudskostnader?

Tack för att ni har
lyssnat!

o o o